

Tratat din 30/04/2001 (Tratat din 2001) de prietenie și colaborare între România și Republica Macedonia

Publicat în Monitorul Oficial nr. 771 din 04/12/2001

România și Republica Macedonia, denumite în continuare părți contractante, pornind de la relațiile tradiționale de prietenie, de la nivelul existent al colaborării dintre popoarele lor, precum și de la convergența intereselor lor privind pacea și progresul, convinse de necesitatea de a aseza relațiile dintre state pe valorile general umane ale libertății, democrației, pluralismului, solidarității și respectării drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, pornind de la importante transformări economice și politice din cele două state și, în general, din Europa, reafirmând opțiunea lor ireversibilă și obiectivul fundamental comun de integrare în structurile europene și euroatlantice, reafirmând atașamentul lor față de obiectivele și principiile [Cartei](#) Națiunilor Unite și angajamentele asumate în documentele Consiliului Europei și Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, convinse de necesitatea continuării eforturilor în scopul accelerării proceselor democratice și creării unei noi atmosfere de prietenie și cooperare în Europa și, în acest scop, declarându-și hotărârea de a-și aduce contribuția la realizarea acestor obiective, decise să aseze pe o bază solidă relațiile de prietenie și cooperare dintre ele, au convenit cele ce urmează:

ARTICOLUL 1

Partile contractante vor dezvolta relațiile bilaterale pe baza prieteniei, încrederii, colaborării și respectului reciproc, în conformitate cu principiile suveranității, integrității teritoriale, egalității în drepturi, solidarității și demnității umane și ale respectului drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

ARTICOLUL 2

Partile contractante vor acționa împreună pentru transformarea Europei într-un spațiu al conviețuirii pașnice și al colaborării dintre popoarele europene și, în acest scop, vor conlucra pentru crearea unor mecanisme eficiente de securitate și cooperare pe continent.

În cadrul Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa ele vor sprijini evoluțiile politice pașnice, având ca obiective consolidarea statului de drept și a democrației, îndeplinirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, dezvoltarea relațiilor de prietenie dintre popoare, a colaborării economice, tehnico-stiințifice, culturale și în domeniul protecției mediului dintre statele europene.

ARTICOLUL 3

Partile contractante reafirmă principiul inadmisibilității folosirii forței și a amenințării cu forța în relațiile internaționale și subliniază necesitatea soluționării problemelor internaționale prin mijloace pașnice.

Partile contractante vor acționa pentru folosirea mijloacelor de reglementare pașnică a diferendelor prevăzute în [Carta](#) Națiunilor Unite, precum și a mecanismelor corespunzătoare.

În contextul european partile contractante își vor aduce contribuția la crearea și funcționarea eficientă a unor instituții viitoare și a metodelor general acceptate de prevenire și soluționare pașnică a diferendelor.

ARTICOLUL 4

Partile contractante vor sprijini îndeplinirea măsurilor de securitate colectivă, adoptate în conformitate cu prevederile cap. VII din Carta Națiunilor Unite.

Dacă una dintre partile contractante va considera că a apărut o situație de natură să aducă atingere intereselor sale vitale de securitate, ea se poate adresa celeilalte părți contractante, astfel încât ele să procedeze neîntârziat la consultări în legătură cu această situație.

În cazul în care apare o situație care, după opinia unei părți contractante, ar putea constitui o amenințare sau ar pune în pericol securitatea și pacea internațională, partile contractante se angajează să intre în contact în scopul de a contribui la găsirea unei soluții acceptabile, în conformitate cu principiile Cartei Națiunilor Unite, [Actului](#) final de la Helsinki, [Cartei](#) de la Paris pentru o nouă Europă și ale [Cartei](#) securității europene.

ARTICOLUL 5

Partile contractante vor coopera la intarirea masurilor de crestere a increderii si securitatii in scopul de a contribui la promovarea increderii si stabilitatii pe continent.

Partile contractante vor promova cooperarea in domeniul militar, inclusiv contactele si consultarile periodice, la nivelurile convenite, intre organismele lor militare, precum si cooperarea in cadrul Parteneriatului pentru Pace, organizat sub egida Organizatiei [Tratatului](#) Atlanticului de Nord, si al altor initiative si structuri regionale de securitate la care participa ambele state.

ARTICOLUL 6

Partile contractante vor coopera si se vor sprijini reciproc in eforturile lor de integrare in Uniunea Europeana si Organizatia Tratatului Atlanticului de Nord.

Partile contractante vor conlucra pentru realizarea unor proiecte de cooperare regionala si subregionala si a altor forme si structuri de colaborare care sa favorizeze accelerarea dezvoltarii tarilor participante la acestea, in domeniile de interes comun, ca modalitati complementare ale procesului general de integrare europeana.

Partile contractante isi vor extinde relatiile si colaborarea in organizatiile internationale, inclusiv in cele regionale si subregionale.

ARTICOLUL 7

Partile contractante au convenit sa dezvolte colaborarea economica, industrială, financiară, tehnico-stiintifica si, in acest scop, sa stimuleze legaturile de afaceri dintre agentii economici din cele doua tari.

Partile contractante vor sprijini investitiile de capital directe, crearea de societati mixte, inclusiv cu participarea partenerilor din terte tari, armonizarea prevederilor legale in domeniul economic, pregatirea in comun a specialistilor si a managerilor.

In infaptuirea programelor de reforma economica din cele doua tari partile contractante subliniaza importanta crearii spatiului economic unic la nivelul continentului european, precum si insemnatatea deosebita a organizatiilor economice si financiare internationale pentru dezvoltarea echilibrata a economiei mondiale.

ARTICOLUL 8

Partile contractante vor acorda o importanta deosebita cooperarii in domeniile energiei, transportului si comunicatiilor.

Partile contractante vor sprijini proiecte de cooperare care urmaresc rezolvarea aspectelor tehnice ale activitatii industriale in aceste domenii.

Partile contractante vor depune eforturi pentru stabilirea unei cooperari organice in aceste domenii, la nivel european, si vor stimula activitati comune in asemenea proiecte ale institutiilor si agentilor economici din cele doua tari.

ARTICOLUL 9

Partile contractante, insufletite de cooperarea si comunicarea culturala de pana acum dintre popoarele lor si dorind sa contribuie la crearea unui spatiu cultural european, deschis tuturor popoarelor de pe continent, vor favoriza dezvoltarea schimburilor dintre institutii, autoritati locale si cetateni din cele doua tari in domeniile culturii, invatamantului si informatiilor.

Partile contractante vor sprijini incheierea de acorduri intre universitati si alte institutii de invatamant, institute de cercetare, institutii de cultura si de difuzare a informatiilor.

Fiecare parte contractanta va facilita posibilitatile de studiere a limbii romane si, respectiv, macedonene in institutiile sale de invatamant, conform legislatiei din tara respectiva.

ARTICOLUL 10

Partile contractante vor facilita dezvoltarea legaturilor si schimburilor dintre partide politice si organizatii neguvernamentale din cele doua tari.

ARTICOLUL 11

Pornind de la caracterul global al problemelor ocrotirii mediului inconjurator, partile contractante se vor stradui sa promoveze colaborarea lor in acest domeniu si, in acest scop, sa incheie un acord bilateral special care sa prevada liniile directe ale acestei colaborari.

ARTICOLUL 12

Partile contractante se obliga sa aplice cu buna-credinta cele mai inalte standarde internationale referitoare la protectia identitatii etnice, culturale, lingvistice si religioase a persoanelor apartinand minoritatilor nationale, in conformitate cu

prevederile [Conventiei-cadru](#) a Consiliului Europei privind minoritatile nationale (1995), ale Documentului Conferintei de la Copenhaga asupra dimensiunii umane a Organizatiei pentru Securitate si Cooperare in Europa (1990), ale [Declaratiei](#) Adunarii Generale a Organizatiei Natiunilor Unite privind drepturile persoanelor apartinand minoritatilor nationale, etnice, religioase sau lingvistice (1992), precum si cu alte documente relevante adoptate in cadrul organizatiilor mentionate mai sus. Luand in considerare aceste documente, partile contractante reafirma ca apartenenta la o minoritate nationala este o optiune individuala a acestor persoane si ca ele au dreptul sa isi infiinteze institutii culturale si artistice, organizatii si asociatii stiintifice si alte organizatii si asociatii, in vederea exprimarii, pastrarii si dezvoltarii propriei lor identitati.

Recunoscand ca sistemul pluralist al valorilor culturale este o conditie necesara pentru stabilitate in Europa si in special in Europa de Sud-Est, partile contractante au luat nota, inter alia, de Recomandarea nr. 1.333/1997 a Adunarii Parlamentare a Consiliului Europei.

Apartenenta la o minoritate nationala nu dispenseaza persoanele prevazute la alineatul precedent de obligatiile de a fi loiale statului ai carui cetateni sunt si de a respecta legislatia nationala a acestuia in conditii egale cu ceilalti cetateni.

Partile contractante au convenit sa nu permita ca exercitarea dreptului de asociere al acestor persoane sa fie folosit impotriva intereselor vreuneia dintre ele.

ARTICOLUL 13

Partile contractante vor dezvolta colaborarea in domeniul juridic si consular pentru facilitarea calatoriilor si vizitelor cetatenilor lor si solutionarea problemelor care decurg din acestea.

Partile contractante vor coopera pentru prevenirea si combaterea crimei organizate, a coruptiei, terorismului, a traficului de fiinte umane, a traficului ilicit de stupefiante, de arme, de munitii, substante explozive, toxice si radioactive, de opere de arta, precum si a contrabandei.

ARTICOLUL 14

Partile contractante au convenit sa aiba consultari reciproce, in mod regulat, la niveluri corespunzatoare, asupra problemelor internationale majore, ale securitatii si cooperarii in Europa, ale dezvoltarii relatiilor bilaterale si asupra oricaror alte probleme de interes reciproc.

Cele doua parti contractante vor favoriza contactele dintre parlamente, guverne, precum si dintre autoritatile centrale si locale din cele doua tari.

ARTICOLUL 15

Partile contractante vor dezvolta cadrul juridic al relatiilor lor bilaterale, in conformitate cu dezvoltarile care au loc in structurile economice, sociale si juridice din tarile lor, luand in considerare cerintele cooperarii dintre ele si tendintele generale din Europa.

ARTICOLUL 16

Prevederile prezentului tratat nu aduc in nici un fel atingere drepturilor si obligatiilor partilor contractante in cadrul organizatiilor internationale, precum si in relatiile cu terte state si nu sunt indreptate impotriva nici unuia dintre aceste state.

ARTICOLUL 17

Prezentul tratat se incheie pe o durata de 20 de ani.

Tratatul va fi supus ratificarii, in conformitate cu procedurile legale ale fiecareia dintre partile contractante, si va intra in vigoare in a 30-a zi de la data schimbului instrumentelor de ratificare.

Validitatea tratatului se va prelungi automat de fiecare data pe noi perioade de 5 ani, daca nici una dintre partile contractante nu va notifica, in scris, celeilalte parti contractante hotararea sa de a-l denunta, cu cel putin un an inaintea expirarii perioadei respective de valabilitate.

Semnat la Bucuresti la 30 aprilie 2001, in doua exemplare originale, fiecare in limbile romana si macedoneana, ambele texte avand aceeasi valoare.

Pentru Romania,
Ion Iliescu,
presedinte

Pentru Republica Macedonia,
Boris Trajkovski,
presedinte